

1. art. kīr:kes na klāt. m̄par kīr. n̄z̄r. n̄
z̄babn̄
2. m̄na v̄riind īz̄ da bluma ḡt. ḡt. t̄
3. ter. ḡwōr. z̄x̄ sp̄. n̄za ni mi. r̄d̄t
mer ma. si: n̄ // n̄w... //
4. sp̄. j̄n̄ īs̄ la. st̄x̄ w̄. r̄d̄
5. d̄l̄da s̄x̄p̄ k̄re. ḡz̄x̄ b̄x̄imale. bro. st̄
look: ḡs̄x̄imale... //
6. dan t̄. m̄māt̄. n̄ e. na sp̄. l̄nt̄z̄ t̄. n̄z̄n̄
v̄. n̄ȳr̄
7. da s̄x̄p̄or l̄k̄t̄o z̄. n̄li. p̄n̄ ar̄f̄
8. t̄. n̄ da fa. bri. k̄ īs̄ n̄k̄t̄o kīr: n̄
9. k̄. m̄m̄x̄i. r̄ h̄rn̄k̄
10. b̄v̄: s̄- / ta. pt̄ v̄. n̄s̄ // ge. vd̄n̄s̄ fi: r̄ p̄m̄t̄o
li: r̄ // kl̄x̄. n̄ p̄m̄t̄j̄. s̄s̄ //
11. brend̄. s̄ tw̄. r̄ k̄l̄o. k̄ri: k̄n̄z̄. r̄. s̄
// kl̄x̄. n̄ k̄ri: k̄ll̄
12. z̄. n̄ m̄ me. j̄f̄. r̄ k̄. v̄. v̄. dr̄. li. t̄. s̄. we. n̄
æ. t̄. x̄dr̄. v̄. k̄ // æ. t̄. x̄zo. p̄ll̄
13. æ. w̄. n̄. n̄. m̄. n̄. m̄. n̄. kn̄. p̄l̄
sl̄. go
14. ī. h̄. p̄. s̄. kn̄. r̄. ḡz̄. t̄. n̄
15. va. s̄. m̄. v̄. r̄. v̄. w̄. e. r̄. n̄. f̄. l̄. m̄. r̄. ḡ. v̄. r̄. t̄
16. ik̄. s̄. m̄. bl̄x̄. ī. da. k̄. me. j̄. f̄. r̄. n̄. m̄. r̄. ī. ḡ. ḡ. t̄.
z̄. n̄
17. da. de. b̄. k̄. k̄. ni. x̄d̄. v̄. n̄. z̄. l̄. t̄. s̄
18. wi. e. ḡ. t̄. r̄. ḡ. d̄. v̄. r̄. n̄. - di. a. ḡ. t̄. n̄. r̄
a. x̄. t̄. r̄. v̄. r̄. k̄. v̄. m̄t̄. - di. e. ḡ. t̄. x̄. d̄. v̄. r̄. n̄
19. ð̄. sp̄. n̄. k̄. p̄. - sp̄. n̄. k̄. p̄. - n̄. z̄. v̄. f̄. l̄. s̄. k̄. p̄.
z̄. m̄. k̄. - k̄. - b̄. n̄. - ð̄. w̄. e. r̄. ī. - n̄. m̄. b̄. i. m̄. t̄
(bij een beek) - m̄. o. ī. w̄. e. r̄. ī. (hooiland) -
n̄. p̄. d̄. e. s̄. t̄. u. r̄. l̄. - n̄. n̄. t̄. e. r̄. n̄. - n̄. p̄. e. r̄. t̄.
- s̄. h̄. p̄. e. r̄. l̄. t̄. s̄. // n̄. v̄. l̄. i. n̄. d̄. r̄. (jeugd) //
20. di. r̄. ke. r̄. b̄. de. r̄. ī. j̄. l̄. d̄. w̄. e. r̄. t̄. l̄. t̄.
f̄. x̄. t̄. o
21. k̄. s̄. a. l̄. r̄. u. r̄. k̄. v. l̄. k̄. e. r̄. s̄. x̄. v̄.
22. ð̄. n̄. l̄. r̄. n̄. t̄. u. r̄. f̄. l̄. s̄. w̄. s̄. x̄. p̄. n̄. a. r̄. f̄. b̄. r̄. k̄
23. ð̄. m̄. l̄. r̄. n̄. t̄. u. r̄. f̄. l̄. s̄. w̄. s̄. x̄. p̄. n̄. a. r̄. f̄. b̄. r̄. k̄
24. æ. je. r̄. f̄. r̄. z̄. l̄. v̄. m̄. i. s̄. n̄. b̄. t̄. x̄. r̄.
25. ge. r̄. m̄. t̄. w̄. e. r̄. b̄. r̄. j̄. s̄. t̄. i. r̄. s̄. n̄. -
b̄. r̄. j̄. r̄. - d̄. b̄. r̄. i. t̄. s̄. t̄. o
26. da. r̄. s̄. t̄. a. r̄. m̄. b̄. e. r̄. l̄. t̄. s̄. t̄. u. t̄. c. r̄. n̄. a. m̄. i. r̄. -
27. di. r̄. m̄. t̄. n̄. e. d̄. l̄. r̄. v̄. a. ḡ. l̄. r̄. k̄. n̄. a. ḡ. r̄. o. r̄. t̄. a. n̄.
i. r̄. r̄.
28. d̄. m̄. dy. r̄. v̄. l̄. i. r̄. s̄. n̄. i. r̄. n̄. d̄. n̄. e. m̄. l̄. i. g. a. b. l̄. v̄. s̄.
29. d̄. s̄. x̄. o. l̄. k̄. i. r̄. n̄. d̄. r̄. s̄. e. r̄. m̄. e. t̄. a. m̄. i. r̄. s̄. t̄. o. r̄.
n̄. d̄. z̄. i. r̄. g. a. w. i. r̄. s̄. t̄.
30. i. h̄. r̄. n̄. t̄. x̄. n̄. k̄. o. m̄. i. r̄. a. r̄. k̄. x̄. d̄. i. r̄. t̄. s̄. n̄.
31. d̄. b̄. i. r̄. s̄. t̄. d̄. r̄. i. r̄. g. e. r̄. r̄. l̄. e. r̄. z̄. a. m̄. e. r̄. l̄. s̄.
32. æ. i. h̄. r̄. n̄. k̄. o. w̄. e. r̄. k̄. - w̄. a. n̄. t̄. æ. j̄. g. a. t̄.
i. r̄. k̄. e. r̄. l̄. r̄. // f̄. e. r̄. n̄. //
33. s̄. t̄. i. k̄. t̄. i. r̄. s̄. n̄. s̄. t̄. e. l̄. r̄. i. n̄. d̄. e. r̄. o. m̄. b̄. e. s̄. s̄. m̄.
(rijshout) // n̄. v̄. e. r̄. g. a. t̄. //
34. n̄. e. r̄. f̄. - m̄. e. t̄. s̄. k̄. e. ḡ. l̄. s̄. w̄. e. r̄. t̄. a. n̄. i. r̄.
m̄. i. r̄. g. a. s̄. p̄. e. l̄. t̄. l̄. t̄.
35. s̄. i. d̄. v̄. r̄. - i. r̄. k̄. e. r̄. p̄. a. l̄. t̄. b̄. w̄. i. r̄. j̄. k̄. i. r̄. m̄.
s̄. p̄. j̄. c. w̄. g. a. w. i. r̄. p̄.
36. d̄. i. p̄. e. r̄. : r̄. i. s̄. n̄. i. r̄. e. r̄. - p̄. - d̄. p̄. i. t̄. f̄. s̄. e. t̄. s̄. e. t̄. n̄.
w̄. i. r̄. t̄.
37. z̄. z̄. z̄. e. r̄. w̄. e. x̄. n̄. r̄. t̄. f̄. e. r̄. l̄. t̄.
38. z̄. e. f̄. l̄. e. m̄. i. r̄. e. s̄. t̄. a. r̄. l̄. z̄. i. r̄. g. e. r̄. l̄. i. d̄. e. r̄. l̄. s̄. p̄. n̄.
s̄. p̄. d̄. u. r̄. n̄.
39. æ. x̄. r̄. a. l̄. t̄. n̄. o. r̄. t̄. n̄. i. w̄. e. r̄. d̄. b̄. r̄. e. n̄. ȳ.
40. z̄. i. r̄. r̄. d̄. e. r̄. l̄. r̄. f̄. a. r̄. n̄. q̄. r̄. m̄. e. r̄. l̄. k̄. w̄. e. r̄. t̄.
41. d̄. s̄. m̄. t̄. n̄. m̄. u. r̄. t̄. s̄. n̄. v̄. c. w̄. b̄. s̄. x̄. e. r̄. r̄. m̄. o. r̄.
// n̄. v̄. i. r̄. n̄. t̄. // ð̄. w̄. e. r̄. f̄. //
42. ð̄. n̄. n̄. t̄. s̄. x̄. e. r̄. l̄. s̄. w̄. e. r̄. m̄. a. n̄. i. r̄. s̄. x̄. e. r̄. r̄. k̄. e. h̄. k̄. e. h̄.
(i. r̄. n̄. d̄. s̄. x̄. e. r̄. l̄. d̄. ook wel).
43. æ. j̄. e. r̄. f̄. r̄. l̄. p̄. c. t̄. u. m̄. d̄. a. t̄. s̄. t̄. e. r̄. r̄. k̄. i. r̄. s̄.
44. w̄. e. r̄. i. r̄. m̄. c. e. - o. f̄. m̄. u. r̄. t̄. d̄. o. r̄. r̄. d̄. a. n̄. e. r̄. l̄. f̄.
f̄. a. n̄. e. r̄. m̄. s̄. ð̄. r̄. g. e. r̄. i. d̄. n̄. a. r̄. d̄. r̄. o. n̄. e. r̄. l̄. f̄.
45. e. r̄. l̄. r̄. p̄. t̄. a. b̄. e. d̄. i. r̄. s̄. p̄. e. f̄.
46. ð̄. r̄. z̄. m̄. e. t̄. s̄. r̄. i. r̄. s̄. u. r̄. v̄. e. r̄. t̄. a. z̄. s̄. l̄. a. r̄. k̄.
47. z̄. z̄. s̄. p̄. r̄. i. r̄. n̄. v̄. r̄. m̄. t̄. r̄. w̄. e. r̄. t̄. f̄. r̄. ð̄. n̄.
w̄. e. d̄. i. n̄. ȳ. x̄. a. r̄. f̄.

48. da^(m).bo₁.əmkwehōr xar₁ dabo₁.^m
 i₁ninta
 49. du₁, di₁.əstat vē.star i₁ d₁, x₁
 50. t₁begi₁nta k₁l₁pa v₁r₁di₁.əstamis-
 do₁.əxmis-s-blv₁f-d₁ ve₁spars
 51. ð₁n b₁e₁tsp₁x₁.i - p₁oe₁.t₁adrek-ae₁.t₁sp₁x₁, ja
 52. di₁ v₁rc₁w e₁d₁φ₁ r₁:r l₁.tan ar₁fdur₁.n
 53. x₁ v₁rc₁.d₁re.ftam res j₁.r n₁c₁t₁x₁.l₁v₁.la
 gū₁.n
 54. i₁ke₁patam ar₁f₁χ₁ru₁.j₁z₁l₁.t₁la₁γ₁at
 w₁u₁.t₁er₁ta gū₁.n
 55. nu₁.la v₁l₁.za x₁i₁.da ni f₁φ₁.l₁.ā₁.y₁st₁:r
 56. k₁ph₁sa p₁ct₁z₁ni f₁φ₁.l₁w₁l₁.ət₁ // i₁ra
 p₁ct₁ = blump₁o₁ta //
 57. d₁e₁w₁ta s₁χ₁tp₁ st₁u₁.di₁.ndanur₁ k₁far₁
 da s₁χ₁o₁w
 58. t₁me₁.r₁ i₁s₁nu₁ta k₁ew₁t₁u₁ta k₁est₁.
 bar₁ta // k₁st₁: bar₁ta //
 59. di₁ k₁el₁.ø₁χ₁rd₁ək₁le₁.r₁ li₁χ₁-₁ε₁.
 60. æ₁i₁tr₁k me₁.t₁pe₁.rt₁s₁ma st₁l₁:r₁
 61. vry₁.g₁ər₁ k₁wa₁m₁da₁la j₁z₁l₁.r₁nu₁
 da k₁erm₁is
 62. d₁ø₁p₁ter₁z₁l₁.i₁da₁d₁ø₁.za l₁ivani₁.r₁
 vulm₁o₁ht₁is
 63. ge₁ma w₁rl₁g₁z₁i₁:n m₁æ₁g₁z₁e₁:n i₁ks
 te. g₁ð₁ma
 64. da z₁wal₁w₁zy₁la g₁ð₁ter₁y₁.χ₁ko₁ma
 65. qu₁.d₁va₁ndu₁x₁ ni h₁u₁.r₁tr₁
 66. e₁to₁z₁æ₁.wo₁.r₁χ₁l₁.za k₁ei₁:s
 67. Z₁on₁ m₁l₁oe₁:r₁ i₁s₁h₁ep₁l₁-æ₁l₁er₁.d₁im
 par₁-æ₁l₁it far₁st
 68. æ₁i₁s₁na w₁E₁.r₁m₁ð₁da₁χ₁swi₁st₁ æ₁na
 z₁ar₁kt₁nu₁.vat
 69. da₁ r₁χ₁l₁nt₁j₁ø₁ l₁ø₁.r₁pe₁rvur₁ts
 70. d₁v₁.r₁i₁s₁nam b₁ε₁.r₁st₁i₁nd₁ka₁.n
 || t₁nd₁da p₁st₁||
 71. i₁rk w₁ð₁wa₁da₁ta f₁ark₁oe₁ n₁amb₁.f₁bro₁x₁

98. mæm bryr: r was murj

99. da me₁l. ð₂ku₁: r mocht na gro₂.₃r
ru₁ndz

100. de₁-of: d₂l bo₁tarm₂me₁l. ð₂k is d₁n æ₂
ky₁: r - sty:rtmæt mer₁tr₂.x

101. wa₁z₂e wt di₁a₂^(m) p₁l₂st h₁g₂na v₁w₂l₁an
d₁p₂m y₁: r

102. ð₁l₂l₁sar₁lt₂r. ð₁mx₂ p₁nt₂ds- s₁ky₂: r
WE₁: r₂k (vanzaken)

103. ð₁l₂m no₁. ð₂l₁na many₁: t. elv₂: t

104. ð₁n it₁l₂ij₁z₂l₁m b₂r. r₂g₁di ky₂: r sp₁ew₂

105. d₁l₂rvda g₁r. d₂rop₁ d₁ew₂

106. ð₁l₂m bo₁. ð₂m e₁mæz₂ st₁k farnda br₁.x₂
ve₁: r₂

107. g₁o mat ūs f₁ø₂. l₁ni₂ s₁ko₂ma k₁ø₂: r₂

108. ð₁f₁is f₂l₁. ð₂ø₁. r₂gæk₁ma mer₂gur₁
ø₂: r₂ x₁l₂t

109. di dø₁: r₂ ð₁s f₂l₁ by₂. hencw₁t x₂mo₂t

110. ð₁g₁etro₂wa v₁cw₂mat k₁na nu₂. j₂

111. ð₁l₂l₁pi₁: r gærs x₂xv₁. t₂mærtw₁s
x₂gur₁ xv₁: t

112. da b₁rcw₂z₁xtart n₂xdy₁: r₂ um
to b₁sw₂

113. barka-₁l₂ bark-₁g₂ barkb-₁l₂ barkb-₁l₂ barkb-
barkt₁l₂-₁we₂: r barka-₁l₂ barka-₁l₂ barka-₁l₂
barka-₁l₂ barka-₁l₂ we₁: r barka-₁l₂
mane₁ma gobarka

114. b₁l₂j₁-₁l₂ b₁l₂j₁-₁g₂ b₁l₂j₁-₁l₂ b₁l₂j₁-₁l₂
we₁: r b₁l₂j₁-₁l₂ j₁ we₁⁽ⁱ⁾-₁l₂ bo₁j₁-
l₂ke₁l₂ x₂bo₁j₁-₁l₂ bo₁j₁z₁l₂ ð₁l₂

115. ð₁l₂l₁ ð₂kle₁nt₂ mær₁ a fe₁nt₂

116. g₁o k₁ndi₂. r₂ æ₁. j₁rs frer. g₁on₂ ð₁da
me₁rt

117. ð₁l₂je. f₁ x₂xe₁xtart₁ op me₁.₂ karl
d₁l₂jk₁

118. da me₁l₂ se₁darbi galæ₁.k₂t

119. ð₁l₂we₁.₂ r₂ v₁et. f₁ prer. z₂

120. ð₁l₂dar di₁ ð₂n æ₁.₂habo₁.₂ m₁l₂ga v₁ø₂.l
I₁.₂ ð₂hf₁s

121. tw₁u. k₁tar₂l₁ g₁o ho₁.k₂- t₁kohtar₂l₁

122. to₁. j₁is n₂oxry₁.n- t₁is n₂oxmæ₁ r₂ pat₁
a₁f₂xama:₁t

123. mar. Jane₁: s m₂.k₁z₂me₁nan do₁.j₂
var n₂mæ₁.

124. da₁ bo₁.₂m₁ka₂ kar₁l₂ d₁o. r₂ mu₁j₂l₁ch₂
k₁l₂na gr₁.j₂

125. da₁ pa₁ sto₂.₂ e. x₁u₂.j₁ we₁: n // e. ft₁ X₂gjell

126. ð₁.₂ ð₂u₁ w₂ ð₁.₂ I₁.₂ a₁f₂xab₁.₂xt

127. da₁ me₁l₂ ð₂k sp₁et₂ æ. t₁ej₂ r₂va₁ndz
k₁u₁j

128. da₁ k₁l₂ star₂ l₁e. (g)E for da kro₁.₂ sp₁ce₂ si

129. da₁ b₁ri₂.₂ fa₁ndz kro₁ (g)w₂.₂ go₁ l₂e. (g)₂
var nt₁ x₂wi₁.₂t

130. da₁ t₂w₁.₂ -of: t₂w₁.₂ -doetsars kwa₁.₂mr
nor₁ l₂e. t₂

131. x₁l₂ man om pe₁rs ð₁l₂ bla₁.w₂gæ₁ls₂.go

132. da₁ s₂w₁.₂ es war₁ fla₂w

133. da₁ s₂n₁.₂w₁ l₂x₁t₂k

134. ð₁z₂l₁.₂ wægæler₁.₂ da₁ huc₁.₂ n₂xe₁z₂: n
E₁m

135. ni po₁.₂t wæ₁rt- of: wæ₁t- n₂cw₁gæ₁ls₂.₂
nu₁wa start

136. du₁.₂n- ð₁l₂ du₁nat- g₁er₂ du₁rgat- ð₁.₂
du₁.₂gat- we₁: d₁u₁nt- gæli du₁rgat-
xæli d₁u₁nt- ð₁l₂ der₁jæt- g₁er₂ der₁jæt-
ð₁.₂der₁jæt- we₁der₁jæt- gæli de₁er₂ jæt-
xæli der₁jæt- der₁jæt- ð₁l₂ da₁- a₁ti₂
st mær₁ der₁- a₁setmær₁ der₁.j₂

137. do₁.₂pa₁- ð₁nd₂do₁.₂pk₁l₂.₂t- n₂nd₁do₁.₂pf₁l₂.₂
da₁ s₂ld₁.₂t₂

138. da₁rs₁- ð₁l₂ d₁rst₁- ð₁l₂ d₁rst₁- ð₁l₂jer. f
x₂pd₁.₂t₂

139. b₁na- ð₁l₂ b₁ñ- ger₁b₁ñt- ð₁l₂ b₁ñt- we₁ b₁ñ- gæli
b₁ñt- xæli b₁ñ- b₁ñter₁- b₁ñter₁- ik₁ap₁x₂bo₁na

140 lokale Landmaten: $\hat{d} \text{ ruif} = 32 \text{ m}^2 (3,75 \times 3,75 \text{ m}) - \hat{d} \text{ gemeel} = 300 \text{ ruif}$

141. lokale Waternamen: da re: ja ve: var- de spel, be:k- da le: d' mprata - da be:k- da matr: jas

De naam van deze gemeente in haar eigen dialekt is: Essens

De inwoners heten: Essense:rs

Zij hebben geen bijnaam.

Aantal inwoners op 31 dec 1947: 8716.

Gaaltsoestand. De voornaamste wijken zijn: t1trsp - dan φ. vol - da grēs - da stu, si - dan œ:sl (= Gorondonk) - da wil, dert - dan œ:rk - hā, nt - dan u, k - tpa, vzi, lju, n

Geen dialektische verschillen tenzij dan u, k (= Halmthoutse hoek) waarvan het dialekt Halmthouts getint is en dan œ:sl (= Gorondonk) waarvan het dialekt Zunderts georiënteerd is. In de gemeente wordt geen Frans gesproken; A.B. in een paar gezinnen. Landbouwgemeente. Gedere hoeve heeft gemiddeld 15 Ha. grond.

De meeste arbeiders van de gemeente gaan naar Antwerpen werken: als dokwerkers, spoorweglieden, metselaars en timmerliu of naar de Bell Telephone.

Twee fabrieken te Essens: een capsulenfabriek (± 100 man), een uilevelletjesfabriek (± 50 -60 man).

Zegslieden: 1. Van Giinderen-Govers, Dymphna; 42 j.; huisvrouw; hier geb.; altijd hier verbleven; V. en M. van hier; spreekt steeds Essens.

2. Van Giinderen, Jan; 17 j.; hier geb.; leerling Atheneum Antwerpen (hij spoort); zoon van 1; V. en M. van hier; spreekt buiten de school dialekt.